

«فرهنگستان» آموزش عالی فلسطین را بررسی می کند

دانشگاه زیر توپ و تانک صهیونیست‌ها

زهرا فریدزادگان
روزنامه‌نگار

شنیدن نام «فلسطین» و ترکیب آن با واژه «اشغالی» تصویری از سرزمینی را در ذهن تداعی می کند که سال‌های متمادی است در تصرف قومی اشغالگر قرار گرفته که می‌کوشد پایداری و مقاومت مردمان این سرزمین را بشکند و راه پیشرفت و آبادانی آن را سد کند. اما همانطور که در طول این سال‌ها، جوانان فلسطینی از حریم و سرزمین خود شجاعانه دفاع کرده تا پای جان برای حفظ آرمان‌های خود ایستاده‌اند، تحصیل و علم‌آموزی را نیز از یاد نبرده و کسب علم را لازمه پیروزی خود در نبرد نابرابر با رژیم صهیونیستی می‌دانند. شاید تصور اینکه دولت فلسطین در شرایط جنگ و درگیری با اشغالگران توانسته باشد با برنامه‌ریزی و سیاستگذاری درست در نظام آموزشی خود، سطح تحصیلات عمومی جامعه خود را در حد مطلوب نگه دارد، اندکی دور از ذهن به نظر بیاید، اما با وجود این، تعداد دانشگاه‌های فعال و حضور برخی از این دانشگاه‌ها در رتبه‌بندی‌های جهانی دانشگاه‌ها نشان از آن دارد که جنگ، نتوانسته تأثیری بر روحیه علم‌آموزی جوانان فلسطینی بگذارد. به دنبال سلسله گزارش‌های بررسی آموزش عالی کشورهای عربی، قصد داریم در این گزارش وضعیت آموزش عالی را در سرزمین فلسطین بررسی کنیم. اما پیش از آن، باید جغرافیای فلسطین را به اختصار مرور کنیم.

فلسطین با نام رسمی دولت فلسطین، دولت کشور مستقل فلسطین در شامات واقع در غرب آسیاست. فلسطین در شرق دریای مدیترانه قرار دارد و از شرق با اردن، از شمال و غرب با رژیم صهیونیستی و همچنین از طریق باریکه غزه با مصر مرز زمینی دارد. کل این منطقه تا سال ۱۹۴۸ تحت قیمومت بریتانیا اداره می‌شد. فلسطین ۱۶ استان دارد که پایتخت اداری آن استان رام الله و بزرگ‌ترین استان غزه است. مساحت کل این کشور ۶ هزار و ۲۲۰ کیلومترمربع و جمعیت آن بیش از ۸ میلیون نفر برآورد شده است. خاک حاصلخیز این منطقه و همجواری آن با دریای مدیترانه سهم عمده‌ای در اقتصاد این کشور از طریق تولید محصولات کشاورزی دارد. طبق آخرین آمار، تولید ناخالص داخلی کشور فلسطین در سال ۲۰۱۹ رقمی حدود ۱۵ میلیارد دلار برآورد شده است. نرخ بیکاری نیز در جولای ۲۰۲۰ معادل ۲۶/۶ درصد بوده است.

علاقه به علم آموزی در بحبوحه جنگ

با این مقدمه و آشنایی مختصر با وضعیت اقتصادی و جغرافیایی سرزمین فلسطین، فراز و نشیب‌های آموزش عالی این کشور را طی سال‌های گذشته مرور می‌کنیم. آنچه مسلم است در جریان بررسی وضعیت آموزش عالی فلسطین باید این نکته را همواره مدنظر داشت که این کشور، سال‌های پیاپی درگیر جنگ بوده و متحمل آسیب‌های جدی در بخش‌های مختلف شده است و چه بسا در صورت عدم‌اشغال این کشور، جایگاه علمی آن به مراتب بهتر و بیشتر از وضعیت کنونی بود.

وزارت آموزش عالی و تحقیقات علمی فلسطین در سال ۱۹۹۶ با هدف نظارت، پشتیبانی و هدایت آموزش عالی این کشور با همکاری شوراهای ارگان‌ها، ادارات و واحدهای مختلف آموزشی تأسیس شد. در سال ۲۰۰۲، وزارت تحصیلات عالی و تحقیقات علمی با وزارت آموزش و پرورش در یک وزارتخانه ادغام شد و پس از یک سال شورایی با عنوان شورای آموزش عالی برای تدوین سیاست‌های عمومی نظام آموزشی فعال شد. از سوی دیگر شورای تحقیقات علمی نیز برای ترسیم سیاست‌های تحقیقی در چارچوب موسسات آموزش عالی آغاز به کار کرد و کمیسیونی با عنوان کمیسیون اعتباربخشی و کیفیت‌سنجی برای صدور مجوز به این موسسات تأسیس شد. یکی از مهم‌ترین وظایف وزارت آموزش عالی و وزارت آموزش و پرورش در این زمان، تلاش برای یکسان‌سازی نظام آموزشی در تمام مقاطع تحصیلی بود. در سال ۲۰۱۲، وزارت تحصیلات عالی بار دیگر از وزارت آموزش و پرورش جدا شد. این جدایی زمان زیادی طول نکشید و در سال ۲۰۱۳، وزارت تحصیلات عالی دوباره با وزارت آموزش و پرورش در یک وزارتخانه ادغام شدند. این پیوند ادامه داشت تا اینکه در سال ۲۰۱۹،

وزارت تحصیلات عالی در دوران دولت هجدهم فلسطین دوباره از وزارت آموزش و پرورش جدا شد. نظام آموزش فلسطین اگرچه با تأسیس وزارت آموزش عالی و تحقیقات علمی در این کشور سروسامان گرفت، اما ناگفته نماند که تاریخچه تحصیلات عالی در این کشور به دهه ۵۰ میلادی بازمی‌گردد. موسسات و کالج‌هایی در فلسطین تأسیس شد و علاقه‌مندان به تحصیل پس از گذراندن یک دوره آموزشی در این موسسات و کالج‌ها با دریافت مدرک دیپلم از آن فارغ‌التحصیل می‌شدند. تمرکز این موسسات بیشتر بر آموزش و تربیت معلمان بود تا این افراد بتوانند در آینده بخشی از نظام آموزشی این کشور را اداره کنند. افزایش تعداد فارغ‌التحصیلان و رشد قابل توجه تحصیلکردگان، رفته‌رفته منجر به توسعه موسسات و کالج‌های آموزشی شد. یکی از نکات مهمی که در روند توسعه این کالج‌ها وجود داشت، این بود که مدیران این موسسات می‌کوشیدند حفظ هویت ملی فلسطین را در جامعه جوانان نهادینه کنند. در آن زمان تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور دشوار بود و همین امر فرصت مناسبی را در اختیار کالج‌ها و مراکز آموزشی قرار می‌داد تا امکان آموزش بیشتر و بهتر را برای جوانان فلسطینی فراهم کنند. اما در سال ۱۹۷۰ این موسسات که حالا فضای شبیه دانشگاه داشتند، به اشغال رژیم صهیونیستی درآمد تا اینکه در سال ۱۹۹۳ و پس از امضای پیمان اسلو میان دولت خودگردان فلسطین و رژیم صهیونیستی، شرایط نظام آموزشی فلسطین به روال عادی بازگشت. هرچند ملت فلسطین این پیمان را ننگ دانسته و خواستار لغو آن بودند اما به‌ر حال امضای این پیمان که به نوعی آتش‌بس تلقی می‌شود مدتی نزاع‌ها و کشمکش‌ها در این کشور را کمتر کرد. پس از مرگ یاسر عرفات و آغاز چند انتفاضه در فلسطین، بار دیگر این کشور صحنه جنگ شد و دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی نیز متأثر از این درگیری‌ها با چالش‌هایی از جمله تعطیلی و توقف فعالیت روبه‌رو شدند.

۵۲ دانشگاه و موسسه آموزش عالی در فلسطین

براساس آماری که در سامانه وزارت آموزش عالی فلسطین منتشر شده است، در پایان سال ۲۰۱۹ تعداد ۴۵ هزار و ۷۲۲ دانشجو از ۵۲ موسسه آموزش عالی این کشور فارغ‌التحصیل شده‌اند، این در حالی است که همزمان، بیش از ۶۰ هزار دانشجوی جدید تحصیلات خود را در دانشگاه‌های فلسطین آغاز کرده‌اند. یکی از معروف‌ترین دانشگاه‌های فلسطین، دانشگاه المقدس است که در شهر اورشلیم قرار دارد. پردیس اصلی آن در شهر ابو دیس واقع شده و دارای شعبه‌ها و ساختمان‌های مختلفی در شیخ جراح، بیت هائینا و البیره

است. دانشگاه القدس پس از اتحاد چهار دانشکده که در شهر بیت المقدس فعالیت می‌کردند ازجمله دانشکده اصول دین، کالج عربی، کالج علوم و فنون و کالج هند الحسینی برای دختران، به عضویت انجمن دانشگاه‌های عربی درآمد. سپس دانشکده حقوق در سال ۱۹۹۲ و دانشکده پزشکی در سال ۱۹۹۴ در این دانشگاه راه‌اندازی شد که اولین دانشکده پزشکی در فلسطین محسوب می‌شود. پس از آن در سال ۲۰۰۰ نیز دانشکده دندانپزشکی فعالیت خود را در دانشگاه القدس آغاز کرد.

یکی دیگر از دانشگاه‌های مهم فلسطین دانشگاه الزهره در غزه است که در سال ۱۹۹۱ به‌عنوان یک موسسه آموزش عالی تأسیس شد دانشگاه الزهره فقط با دو دانشکده، دانشکده شرع و حقوق (دانشکده حقوق فعلی) و دانشکده آموزش و پرورش شروع به کار کرد و در سال ۱۹۹۲ چهار دانشکده ازجمله داروسازی، کشاورزی، علوم و علوم انسانی به این دانشگاه

نظام آموزش فلسطین
اگرچه با تأسیس وزارت آموزش عالی و تحقیقات علمی در این کشور سروسامان گرفت، اما ناگفته نماند که تاریخچه تحصیلات عالی در این کشور به دهه ۵۰ میلادی بازمی‌گردد؛ موسسات و کالج‌هایی در فلسطین تأسیس شد و علاقه‌مندان به تحصیل پس از گذراندن یک دوره آموزشی در این موسسات و کالج‌ها با دریافت مدرک دیپلم از آن فارغ‌التحصیل می‌شدند

اضافه شد. مضاف بر این دو دانشگاه مهم، دانشکده‌ها و دانشگاه‌های مختلف دیگری نیز در سرزمین فلسطین وجود دارد که سالانه تعداد قابل توجهی از جوانان فلسطینی از این دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیل می‌شوند.

ضرورت آماده‌سازی دانشجویان برای ورود به دانشگاه

دانشگاه اسرا نیز یک دانشگاه دیگر در فلسطین است که در سال ۲۰۱۴ تأسیس شد و مقر اصلی آن در شهر الزهرا در استان غزه است. شعبه دیگر این دانشگاه در محله التوفه

در شهر غزه واقع شده است. این دانشگاه عضو انجمن دانشگاه‌های عربی، سازمان جهانی آموزش، علوم و فرهنگ، فدراسیون دانشگاه‌های جهان اسلام، فدراسیون جهانی مؤسسات علمی و فدراسیون بین‌المللی دانشگاه‌هاست. در اساسنامه این دانشگاه هدف آموزشی در این دانشگاه، تقویت سیستم ارزش‌های اخلاقی و ملی و توسعه جامعه و آماده‌سازی فارغ‌التحصیلان عنوان شده تا نیازهای بازار کار را تأمین کنند. علاوه بر این توسعه تحقیقات علمی و تقویت مشارکت علمی با دانشگاه‌های محلی، منطقه‌ای و بین‌المللی در چشم‌انداز این دانشگاه دیده می‌شود.

دانشگاه الامة نیز یک موسسه آموزشی است که در سال ۲۰۰۸ در فلسطین تأسیس و توسط وزارت آموزش و پرورش و آموزش عالی فلسطین و دفتر اصلی آن در مدینه الزهرا در غزه معتبر شناخته شد. هدف آن تأمین نیازهای دانشجویان برای به‌دست آوردن مدرک، ایجاد توانایی‌های آنها به‌شیوه‌ای کارآمدتر و بالا بردن سطح حرفه‌ای، رفتاری و دانش آنهاست. این دانشگاه براساس سیستم هشت ترم درس خود را ارائه می‌دهد. این دانشگاه دانش‌آموزان دبیرستانی را طبق سیاست‌های مصوب وزارت آموزش و پرورش و آموزش عالی و با هماهنگی‌ای که دانشگاه برای رشته‌های مختلف نیاز دارند، می‌پذیرد. در این دانشگاه دانشجویان موظف است در جلسات مستقیم دانشگاهی که در سیستم دانشگاهی شرح داده شده است شرکت کرده و دانشگاه باید اطمینان حاصل کند که دانشجو به یک سطح لازم و مطابق با رتبه‌بندی دانشگاه رسیده است تا مدرک فارغ‌التحصیلی او را صادر کند.

دانشگاه آزاد القدس نیز یکی دیگر از دانشگاه‌های فلسطین است که در سال ۱۹۷۵ برای تأمین نیازهای فلسطینیان به آموزش عالی به درخواست سازمان آزادی‌بخش فلسطین تأسیس شد. سازمان یونسکو در سال ۱۹۸۰ ادامه فعالیت این دانشگاه را امکان‌سنجی کرد که این مطالعه توسط کنفرانس عمومی یونسکو تأیید شد. در پایان سال ۱۹۸۵، ستاد موقت دانشگاه در امان افتتاح و برنامه‌های تحصیلی و برنامه‌های دانشگاهی آماده شد. در سال ۱۹۹۱، این دانشگاه شروع به آموزش فلسطینیان کرد و مرکز را به رام‌الله منتقل کرد و مراکز مطالعاتی در شهرهای بزرگ فلسطین تأسیس شد. اولین گروه در سال ۱۹۹۷ فارغ‌التحصیل شد. تعداد دانشجویان در سال ۲۰۰۸ به حدود ۶۵ هزار نفر رسید. این دانشگاه شعبه‌هایی در داخل و خارج فلسطین دارد و به‌دنبال ارائه خدمات خود به تمام مردم فلسطین و اعراب در هر کجا که باشند است؛ این دانشگاه درحال آماده‌سازی افتتاح شعبه‌ای برای جامعه عرب در آلمان است.

مطالعات عمیق درخصوص آموزش عالی کم است
همانطور که گفته شد، فلسطین سال‌هاست که با درگیری و جنگ همراه و همه بخش‌های این کشور متأثر از این درگیری‌ها بوده است. مصطفی ابوخلد الحلائی، کارشناس و تحلیلگر اردنی در تحلیل‌های خود درخصوص وضعیت دانشگاه‌های فلسطین می‌نویسند: «نرخ بیکاری در فلسطین نسبت به سایر کشورهای عربی بالاتر است، اما با این وجود وضعیت فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در این کشور نسبت به نرخ بیکاری بهتر است. با این وجود فلسطین کشور ناآرامی است و هیچ‌گاه مطالعه و تحقیقات عمیقی درمورد چرایی این امر نشده است. بازار کار در فلسطین دستخوش تحولات گاه‌وبیگاه است. کشور، آمار دقیقی در اختیار ما نمی‌گذارد. بسیاری از جوانان پس از پایان تحصیلات متوسطه خود برای ادامه تحصیل به کشورهای دیگر مهاجرت می‌کنند و حتی به کشورهای فلسطین و جایگاه علمی این کشور را به‌خطر بیندازد.» این تحلیل کارشناس اردنی درحالی عنوان شده است که نام فلسطین در رتبه‌بندی دانشگاه‌های خاورمیانه در جایگاه سیزدهم و حتی بالاتر از بحرین، یمن و سوریه دیده می‌شود.

محمود بومیس، وزیر آموزش عالی و تحقیقات علمی فلسطین می‌گوید: «مشکل اصلی در بخش آموزش عالی فلسطین، شکاف عمیق بین دانشجویان در دانشگاه‌ها و مهارت‌های مورد نیاز بازار کار است.» به گفته وی راه‌حل این است که دانشگاه‌ها و بازار کار را با تشویق به مشارکت بین دانشگاه‌ها، بخش خصوصی و موسسات ملی و تولید اصطلاحاً «برنامه‌های دوجانبه یا یکپارچه» کنیم که در آن یادگیری علم با کسب مهارت‌ها تلفیق می‌شود. مضاف بر اینکه سازگاری برنامه‌ها و تخصص‌ها در دانشگاه امری ضروری است تا بتوان اهداف آموزش عالی یعنی فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و آماده‌سازی ورود به بازار کار محقق شود.

وی معتقد است باید با قانونی‌سازی اشتغال فارغ‌التحصیلان بسایبکاری مبارزه کرد و با روی آوردن به علوم و فنون روز دنیا با انقلاب صنعتی همگام شد. این امر محقق نمی‌شود مگر با استفاده از یک نقشه راه مبتنی بر علم و دانش. غنی‌سازی سیستم آموزش عالی به جوانان خلاق فرصت خوبی در اختیار ما می‌گذارد تا به‌طور فعال در دستیابی به توسعه پایدار مشارکت داشته باشیم. وی به‌تازگی خواستار تغییر استراتژی‌های سنتی به استراتژی‌های واقع‌بینانه و نوین در نظام آموزش عالی این کشور شده است تا تصویری واقعی از عملکرد دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی ارائه شود.

آگهی مزایده عمومی ۱۶ عدد ولو مازاد (شیرهای صنعتی)
شماره ۱۲-۲-۷۱۱۱-۹۹

شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا در نظر دارد ۱۶ عدد ولو مازاد با کلاس ۱۵۰ خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان می‌توانند با واریز مبلغ ۲۰۰،۰۰۰ ریال به حساب مهرگستر شماره ۱۶۵۵۷۰۳۰ بانک کشاورزی به نام شرکت و یا پرداخت نقدی به امور مالی شرکت جهت دریافت اسناد مزایده و رویت ولوهای مذکور از تاریخ ۹۹/۰۷/۳۰ لغایت ۹۹/۰۸/۱۰ به نشانی: اهواز-کیلومتر ۲۳ جاده دغاغله شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا- اداره امور قراردادهای فروش، مدیریت بازرگانی (با شماره تماس ۰۶۱۳۳۱۳۶۰۹۴-۵) مراجعه نمایند. ضمناً کلیه هزینه‌های کارشناسی و چاپ آگهی در روزنامه به عهده برنده خواهد بود.

ردیف	شرح کالا	واحد	تعداد	وزن تقریبی هر عدد
۱	SAFETY RELIEF VALVES ۸" X1۰	عدد	۲	۱۵۰۰ کیلوگرم
۲	SAFETY RELIEF VALVES ۱۶" X۲۴	عدد	۶	۳۰۰۰ کیلوگرم
۳	SAFETY RELIEF VALVES ۲۴" X۳۲	عدد	۴	۶۰۰۰ کیلوگرم
۴	SAFETY RELIEF VALVES ۱۴" X۲۰	عدد	۴	۲۵۰۰ کیلوگرم

شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا
تاریخ چاپ: ۹۹/۰۷/۳۰

برگ سبزی و سبند کمپانی خودروسواری سیستم: سمند
تیپ: LXXUV، رنگ: سفید روغنی مدل: ۱۳۹۴ به شماره انتظامی ایران ۲۵۲/۸۴ ط ۲۴ شماره موتور: ۶۳۱۹۹۰-۱۲۴۰ شماره شاسی: ۲۰۱۰۳۸-NAACA۱CWXXF۰۲۱۰ مالکیت آقای علیرضا باوی به شماره ملی ۳۳۸۲۴۰۵۱۱ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

مدرک فارغ‌التحصیلی اینجناب فرزانه محمدی فرد فرزند محمد به شناسنامه شماره ۷۸ در مقطع کارشناسی ارشد رشته شیمی صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه مفقود گردیده و فاقد اعتبار است. از یابنده تقاضا می‌شود گواهینامه مذکور را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه به نشانی: استان مرکزی-شهرستان ساوه-کیلومتر ۴ جاده نورهلیبیک-دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه- صندوق پستی ۳۹۱۸۷-۳۶۶ ارسال نماید.

مدرک فارغ‌التحصیلی موقت اینجناب نسرین نعمتی فرزند دکریا به شناسنامه شماره ۳۴۴۶ در مقطع کارشناسی رشته حسابداری صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه مفقود گردیده و فاقد اعتبار است. از یابنده تقاضا می‌شود گواهینامه مذکور را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه به نشانی: استان مرکزی-شهرستان ساوه-کیلومتر ۴ جاده نورهلیبیک-دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه- صندوق پستی ۳۹۱۸۷-۳۶۶ ارسال نماید.

مفقودی: برگ سبزی خودرو هاچ‌بک سیستم: پژو تیپ: 206TU3 رنگ: سفید روغنی مدل ۱۳۹۶ به شماره انتظامی ایران ۸۵۳/۸۴ ص ۷۷ شماره موتور: 182A0005383 شماره شاسی: NAAFP03EEHJ89681 به نام آقای عباس سینیایی مقدم به کد ملی ۳۳۸۰۴۸۲۶۱۷ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

سازمان آگهی‌های روزنامه فرهنگستان
Advertisement's Organization
تلفن: ۰۲۱-۶۶۳۴۸۰۴۶-۶۶۳۴۸۰۱۸
فکس: ۰۲۱-۶۶۳۴۸۰۱۷
تماس با ما: a66348018@gmail.com
ایمیل: @Department of Distribution
تلفکس: ۰۲۱-۶۶۳۴۸۰۱۱-۱۲